

KVALITETSDEKLARATION

Räkenskapssammandrag för kommuner, landsting och kommunalförbund

Ämnesområde

Offentlig ekonomi

Statistikområde

Finanser för den kommunala sektorn

Produktkod

OE0107

Referenstid

Kalenderår 2016

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	4
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	5
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	6
2.2.1 Urval	6
2.2.2 Ramtäckning	6
2.2.3 Mätning	6
2.2.4 Bortfall	8
2.2.5 Bearbetning	9
2.2.6 Modellantaganden	9
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	9
3 Aktualitet och punktlighet	11
3.1 Framställningstid	11
3.2 Frekvens	11
3.3 Punktlighet	11
4 Tillgänglighet och tydlighet	11
4.1 Tillgång till statistiken	11
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	11
4.3 Presentation	11
4.4 Dokumentation	12
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	12
5.1 Jämförbarhet över tid	12
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	13
5.3 Sam användbarhet i övrigt	13
5.4 Numerisk överensstämmelse	13
Allmänna uppgifter	14
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	14
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	14
C Bevarande och gallring	14
D Uppgiftsskyldighet	14
E EU-reglering och internationell rapportering	14
F Historik	14
G Kontaktuppgifter	15
Bilaga 1: Målvariabler	16

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med statistiken är att ge tillförlitlig information om nuläget och utvecklingen av kommunsektorns ekonomi. Det främsta användningsområdet är för beräkningar av Bruttonationalprodukten (BNP) där kommunsektorn bidrar med en väsentlig del av Sveriges produktion.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistiken har flera användare:

- SCB i sina beräkningar av nationalräkenskaperna
- Finansdepartementet
- Skolverket
- Socialstyrelsen
- Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)
- Kommuner och landsting
- Banker och kreditinstitut
- Massmedia och allmänheten
- Forskare

Det finns flera viktiga användningsområden av statistiken.

Nationalräkenskaperna är huvudanvändare av statistiken och behöver uppgifterna på en detaljerad nivå för att kunna göra de beräkningar som åligger dem. Finansdepartementet använder Räkenskapssammandrag (RS) för kommuner och landsting som underlag till vår- och höstpropositionerna. Finansdepartementet och andra prognosmakare är också intresserade av kommunsektorns ekonomi inom ramen för nationalräkenskaperna – något som RS ger direkt input till. Statistiken används även som underlag för den kommunalekonomiska utjämnningen och LSS-utjämnningen. Vidare är den detaljerade statistiken över kommunsektorns ekonomi ett ofta använt underlag för olika beslutsfattare inom offentliga myndigheter.

Såväl kommunsektorn som massmedia och allmänheten är ofta intresserade av att jämföra ekonomin för enskilda kommuner i uppföljningssyfte.

Intresset för sektorn är stort inte minst pga. att den är till stor del skattefinansierad.

1.2 Statistikens innehåll

Statistikens innehåll omfattar preliminära bokslutsuppgifter (Steg 1) och slutliga bokslutsuppgifter, samt en uppdelning av dessa på verksamhetsområden (Steg 2). Statistiken innehåller även kommunernas prognoser (Resultaträkningsprognoser), vilket är dels ett utdrag från bokföringen, dels en prognos. Steg 2 innehåller även så kallade nyckeltal på vissa områden t.ex. kostnad per invånare.

1.2.1 Objekt och population

Undersökningens målpopulationer utgörs av Sveriges samtliga 290 kommuner, 21 landsting/regioner samt de kommunalförbund som fanns registrerade under 2016. Målpopulationerna stämmer överens med intressepopulationerna.

Observationsobjekten är detsamma som målobjekten, det vill säga kommuner, landsting och kommunalförbund.

1.2.2 Variabler

I redovisningen av RS sammanfaller intresse-, mål- och observationsvariabler med uppgifter från kommunernas, landstingens och kommunalförbundens bokslut.

En översikt av avdelningarna under vilka målvariablerna grupperas beskrivs nedan för de olika delarna av RS. Här framgår att Steg 1 för kommuner och landsting är mer översiktlig jämfört med Steg 2, samt att Steg 2 för kommuner är den mest omfattande delen av RS. En mer detaljerad beskrivning av specifika målvariabler för respektive del finns i bilaga 1, samt i [Metaplus](#) där samtliga målvariabler är dokumenterade.

Tabell 1 Översikt över avdelningar med målvariabler för RS

Avdelning	Kommun		Landsting		Kommunal- förbund	RR- prognos för kommuner ¹
	Steg 1	Steg 2	Steg 1	Steg 2		
Resultaträkning	x	x	x		x	x
Balansräkning	x	x	x		x	
Investeringsredovisning	x	x	x	x	x	
Skattevariabler	x	x	x			
Verksamhetsindelade intäkter och kostnader		x		x		
Driftredovisning		x		x	x	
Motpartsredovisning		x		x		
Pedagogisk verksamhet		x				
Äldre- och personer med funktionshinder		x				
Hälso- och sjukvård		x				
Individ och familjeomsorg		x				

¹ Resultaträkningsprognoser omfattar en avläsning av resultaträkningsposter per 30/4 under referensåret, samt en prognos för utfallet för helåret 31/12.

1.2.3 Statistiska mått

Det statistiska mått som används är summa.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Redovisningen av RS görs per kommun och landsting separat, samt även en summering på riksnivå. Kommunalförbunden redovisas endast till en summering på riksnivå.

1.2.5 Referenstider

När det gäller steg 1 och steg 2 är både populationens och variablernas referenstid kalenderåret 2016. Resultaträkningsprognosens referenstid avser utfallet 30/4 2017 och prognosen för utfallet 31/12 2017.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken avseende steg 1 baseras på uppgifter från kommunernas och landstingens bokslutsuppgifter. Eftersom detta är något som hämtas från uppgiftslämnarnas egna årsredovisningar bedöms statistiken hålla en hög tillförlitlighet. Dock är bokslutet fortfarande vid tidpunkten för insamling och kan komma att revideras.

Tillförlitligheten bedöms något lägre inom vissa områden avseende den verksamhetsindelade statistiken (steg 2). Det gäller framförallt statistiken för kommunerna inom *Pedagogisk verksamhet* samt *Vård och omsorg*. Orsaken till detta är att SCB efterfrågar variabler på en detaljerad nivå som kanske inte alltid överensstämmer med kommunens organisation och ekonomisystem. Detta medför att kommunerna gör vissa schablonfördelningar av kostnaderna. Men vi bedömer ändå att kommunerna är angelägna om att lämna så korrekta uppgifter som möjligt till SCB. De använder själva resultatet från RS till jämförelser över tid och mellan kommuner. Detta medför att kommunerna i stor utsträckning är mycket noggranna i sin rapportering till SCB.

Totalt sett bedöms tillförlitligheten på riksnivå vara hög inom ovannämnda delar.

Även när det gäller landstingen har de i den verksamhetsindelade statistiken (steg 2) svårt att i vissa fall fördela ut kostnader och intäkter på olika verksamhetsområden. Det kan bero på att de efterfrågade uppgifterna är på en detaljerad nivå som kanske inte alltid stämmer med landstingens verksamhet. Detta gäller främst inom *Primärvården*. Landstingen använder därför olika fördelningsnycklar för att kunna fördela ut kostnader och intäkter på detaljerad nivå. Detta kan bidra till att tillförlitligheten är något lägre inom den verksamhetsindelade statistiken.

Statistiken avseende kommunalförbunden baseras bland annat på uppgifter från deras resultat- och balansräkning. Dessa uppgifter bedöms hålla hög tillförlitlighet. Statistiken innehåller även uppgifter där uppgiftslämnarna ska fördela ut kostnader och intäkter på olika verksamhetsgrenar. Dessa uppgifter bedöms ha något lägre tillförlitlighet eftersom de i vissa fall kan vara svårt att fördela ut dessa kostnader och intäkter.

Tillförlitligheten avseende resultaträkningsprognosen bedöms som något lägre då det för utfallet per 30/4 inte föreligger någon uppgiftslämnarplikt och då inte samtliga kommuner gör delårsbokslut per det efterfrågade datumet. Dessutom gäller för prognosdelen att det inte är utfall utan prognoser.

2.2 Osäkerhetskällor

Den osäkerhetskälla som bedöms ha störst betydelse är mätfel. Även partiellt bortfall kan ha viss betydelse då det kan leda till underskattning av vissa variabler.

2.2.1 Urval

Eftersom RS är en totalundersökning bidrar inte denna källa till osäkerhet i statistiken.

2.2.2 Ramtäckning

En rampopulationen för RS är Sveriges samtliga kommuner och landsting. SCB följer Sveriges indelning i kommuner och län finns beskrivna i Svensk författningssamling (SFS). Tillkännagivande ([2007:229](#)) om länens indelning i kommuner. Rampopulationen täcker in målpopulationen för kommuner och landsting.

Gällande kommunalförbunden, har SCB:s företagsregister ansvaret för att tillsätta och avregistrera organisationsnummer för den offentliga sektorn, däribland kommunalförbunden. Rampopulationen av kommunalförbund skapas från företagsregistret i mitten av januari året efter referensåret.

Samtliga kommunalförbund som är registrerade vid det tillfället ingår i rampopulationen. Samtliga kommunalförbund ingår i både mål- och rampopulationen, därför förekommer ingen övertäckning i statistiken. Viss undertäckning kan dock förekomma om något kommunalförbund registreras under referensåret.

Denna källa bidrar mycket försumbart till osäkerhet i statistiken.

2.2.3 Mätning

Steg 1

Insamlingen av kommunernas RS sker med en webbenkät. I enkäten förtrycks vissa kända intäktsuppgifter som exempelvis kommunalskatt från Skatteverket. Detta, samt att statistiken bygger på kommunernas eget bokslut, anser vi bidra till att tillförlitligheten av uppgifterna är hög.

Granskningskontroller och nyckeltal ger kommunerna själva möjligheter att kontrollera de uppgifter som lämnas.

När det gäller insamling av landstingens Steg1 enkät är det Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) som ansvarar för den insamlingen. Insamlingen görs med en Excelenkät. Även denna statistik bygger på de egna boksluten och vi bedömer även att dessa uppgifter har hög tillförlitlighet.

Efter avslutad insamling levererar SKL uppgifterna till SCB för publicering.

Steg 2

I enkäten finns det vissa förtryckta uppgifter, ett stort antal granskningskontroller, samt nyckeltal som beräknas automatiskt i enkäten.

Insamlingen från kommunalförbunden sker med ett elektroniskt frågeformulär.

Vissa bakgrundsuppgifter förtrycks i enkäterna:

- Intäktsuppgifter (kommunalskatt etc.)
- Invånaruppgifter (från SCB:s befolkningsstatistik)
- Vissa uppgifter från föregående års enkät

Mätfel kan uppstå med oklara definitioner och instruktioner, samt även med komplexa undersökningar där strukturen kan vara svår att förstå. Mätfel kan även bero på uppgiftslämnarnas svårigheter eller ovilja att lämna korrekta uppgifter. För att minimera risken för mätfel arbetar SCB kontinuerligt genom att förbättra instruktionerna.

Kommunernas investeringsredovisning har ansetts ha lite lägre kvalitet än övriga delar av enkäten, vilket är anledningen till att uppgifterna tidigare inte publicerats. Till RS avseende 2015 gjordes vissa förstärkningar för att höja kvaliteten på investeringsredovisningen. Dels infördes nya instruktioner direkt i enkäten för att tydligt påvisa hur uppgifterna ska redovisas, dels infördes nya kontroller för att fånga upp eventuella felaktigheter. Detta sammantaget gör att vi nu anser att kvaliteten är så pass tillfredställande att vi till referensåret 2016 planerar att publicera verksamhetsfördelade investeringsuppgifter per kommun.

Andra mätproblem som kan förekomma är att kommunerna har olika redovisningsprinciper för fördelning av kommunens gemensamma kostnader på olika verksamheter. För att minimera det mätproblemet ingår i enkäten för kommunernas en automatisk fördelningsnyckel för gemensamma kostnader som de har möjlighet att använda. Drygt 80 procent av kommunerna använder denna fördelningsnyckel. Resterande fördelar ut gemensamma kostnader enligt egen schablon. De kommuner som inte använder fördelningsnyckeln anser att de själva har bättre verktyg eller uppfattning om hur de gemensamma kostnaderna ska fördelas.

Efter insamlingen av RS 2015 gjordes en utredning av kvaliteten på fördelningen av de gemensamma kostnaderna. Slutsatsen man kan dra av den utredningen är dock att det inte spelar så stor roll på rikstotalen om kommunerna fördelar kostnaderna själva, eller om de använder SCB-nyckeln. Rapporten finns publicerad på SCB:s webbplats [Gemensamma kostnader](#).

Uppgifterna som SCB efterfrågar har en mycket hög detaljeringsnivå som kommunerna själva inte följer upp i sin egen ekonomiska redovisning. Majoriteten av kommunerna använder därför någon typ av schablon för att fördela kostnader inom dessa områden.

Fördelning av kostnader görs till exempel inom avdelningen *Pedagogisk verksamhet*, där kostnader för de olika skolformerna redovisas på mer detaljerad nivå. Även inom avdelningen *Vård och omsorg* fördelas kostnaderna på mer detaljerade nivåer. Då främst inom verksamheterna *Vård och omsorg om*

äldre, Insatser till personer med funktionsnedsättning och Insatser enligt LSS. Fördelning av kostnader görs på en mer detaljerad nivå även inom avdelningen *Individ och familjeomsorg*. Här framför allt inom verksamheterna *Vård för vuxna med missbruksproblem* och *Barn -och ungdomsvård*. Kommunerna fördelar kostnader inom dessa avdelningar och för vissa verksamheter med hjälp av schabloner baserade på exempelvis elevantal, lokalytor eller brukarantal.

Användningen av schabloner för att fördela kostnader på vissa verksamheter kan innebära en marginell över- eller underskattning av kostnaderna inom dessa avdelningar och verksamheter.

2.2.4 Bortfall

Steg 1

Samtliga landsting besvarade enkätens alla delar avseende 2016. När det gäller kommunerna så saknades det vid publiceringen uppgifter från en kommun. För att kunna sammanställa uppgifter till riksnivå gjordes därför en uppräknings där den saknade kommunens variabelvärden, vägt efter antalet invånare, antogs motsvara summeringen av övriga kommuner. Eftersom den uppräknade kommunens invånare utgör mindre än 0,5 % av Sveriges befolkning är effekten på den publicerade statistiken försumbar.

Steg 2

Samtliga kommuner, landsting och kommunalförbund besvarade enkätens alla avdelningar gällande 2016.

SCB arbetar aktivt för att undvika svarsbortfall genom att informera uppgiftslämnarna om vad statistiken används till och varför de är skyldiga att lämna in ekonomisk statistik. Utbildningssatsningar görs i form av kurser för att öka kvaliteten på de uppgifter som lämnas in. Vissa riktade satsningar har gjorts mot bland annat storstadskommunerna. SCB arbetar även för att ge snabba svar på de frågor som uppgiftslämnarna ställer angående undersökningen. Genom att ge snabb service till uppgiftslämnarna undviks risken att uppgiftslämnaren missar att åtgärda det som man varit osäker på. SCB har arbetat särskilt med kommuner som tenderar att vara sena med att lämna in statistiken, för att erbjuda stöd om det behövs.

Partiellt bortfall förekommer i avdelningen *Hälso- och sjukvård för äldre och personer med funktionsnedsättning* i kommunernas enkät. Avdelningen är frivillig att fylla i och endast ungefär en tredjedel av kommunerna besvarar denna avdelning.

I nuläget sker ingen imputering för enskilda kommuner eller landsting. Om partiellt bortfall uppstår räknas detta som ett nollvärde, vilket innebär att viss underskattning av dessa variabler kan förekomma.

Resultaträkningsprognosen

Partiellt bortfall kan förekomma i vissa celler. Detta eftersom detaljeringsnivån på de efterfrågade uppgifterna är på finare nivå än vad kommunerna själva tar fram till sina prognoser. Det gäller främst uppgiften om verksamhetens intäkter samt fastighetsavgiften.

2.2.5 Bearbetning

Inför publiceringen genomför SCB kontroller för att hitta och om möjligt korrigera fel som skulle kunna ha en snedvridande effekt på statistiken. Misstänkta fel följs upp, exempelvis genom kontakt med uppgiftslämnaren. Den kvarstående osäkerheten efter dessa hanteringar bedöms vara försumbar på totalnivå.

2.2.6 Modellantaganden

Inga modellantaganden görs förutom de som redan redovisats under andra osäkerhetskällor. Dessa är 1) fördelningarna enligt schablon vilket redovisas under 2.2.3 Mätning, och 2) uppräknings av objektbortfall och 3) det implicita antagandet att variabler där redovisat värde saknas antas vara noll vilket redovisas under avsnittet 2.2.4 Bortfall.

Dessa modellantagandens bidrag till osäkerheten på bedöms vara försumbar för mer aggregerade variabelnivåer, men skulle kunna ha viss betydelse för de finaste nedbrytningarna.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

För att undersöka om det förekommer skillnader, och i så fall hur stora de är mellan preliminär statistik (steg 1) jämfört med slutlig statistik (steg 2), har det gjorts en mindre studie. Tre variabler från kommunernas och landstingens resultaträkningar åren 2013-2015 har undersökts.

Den största revideringen som gjorts gäller *Årets resultat* för kommunerna år 2013. Årets resultat reviderades då med drygt 8 miljarder (51,9 procent), vilket berodde på att en enskild kommun korrigerade extraordinära intäkter. Att de korrigerade de extraordinära intäkterna berodde på en större händelse som SCB inte hade kännedom om vid den preliminära publiceringen. Även 2015 har kommunernas resultat reviderats en del, beloppet uppgår till 2,4 miljarder eller 19,7 procent.

Tabell 2 Preliminär statistik jämförd med slutlig för kommuner 2013-2015

	2013 Revidering mnr/ Förändring i procent	2014 Revidering mnr/ Förändring i procent	2015 Revidering mnr/ Förändring i procent
Verksamhetens intäkter	+607 /+0,5	-152/-0,1	+2 161/+1,5
Verksamhetens kostnader	-680/-0,1	-1 592/-0,3	-1 639/-0,3
Årets resultat	+8 151/+51,9	-146/-1,5	+2 406/+19,7

Landstingens uppgifter reviderades inte alls åren 2014 och 2015. Däremot gjordes vissa revideringar år 2013. Den största revideringen var *Verksamhetens kostnader* som reviderades med 1,8 miljarder eller 0,6 procent.

Tabell 3 Preliminär statistik jämförd med slutlig för landsting 2013-2015

	2013 Revidering mnr/ Förändring i procent	2014 Revidering mnr/ Förändring i procent	2015 Revidering mnr/ Förändring i procent
Verksamhetens intäkter	+435/+0,9	-	-
Verksamhetens kostnader	+1 785/+0,6	-	-
Årets resultat	-63/-3,5	-	-

Revideringspolicy

Till RS avseende 2014 togs en ny revideringspolicy fram. Revideringspolicyn gäller från och med 2014 och framåt och innebär att kommuner, landsting och kommunalförbund fram till den slutliga publiceringen den 31 augusti har möjlighet att göra justeringar av publicerade uppgifter. Därefter görs bara en eventuell ompublicering beroende på om justeringen påverkar resultatet på riksnivå.

Ett undantag är variabler som påverkar LSS-utjämningsystemet. Dessa variabler har kommunerna enligt [Lag \(2008:342\)](#) om utjämning av kostnader för stöd och service till vissa funktionshindrade rätt att senast 15 februari under utjämningsåret, dvs. året efter statistikens redovisning, påtala brister och oriktiga uppgifter i underlaget för beslutet om utjämningen.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Steg 1

Insamlingsperioden är ungefär en månad och själva framställningstiden lika lång. Det innebär att publiceringen av statistiken görs två månader efter referenstidens slut.

Steg 2

RS avseende steg 2 skickas ut i slutet av februari/början av mars. Enkäten ska besvaras inom ungefär fyra veckor. Framställningstiden av statistiken är lite varierande eftersom uppgifterna granskas efterhand de kommit in och publiceras successivt. En successiv publicering börjar i april. I mitten av juni publiceras de sista uppgifterna successivt och även en rikstotal för de tre olika delsektorerna.

Den slutliga publiceringen sker den 31 augusti. Framställningstiden av statistiken blir då mellan två och fem månader. Vi arbetar dock ständigt med att försöka snabba upp framställningstiden, ett led i detta är att publicera uppgifterna successivt.

3.2 Frekvens

Officiell statistik som samlas in och publiceras årligen.

3.3 Punktlighet

Publiceringen följer 2016 års publiceringsplan för SCB.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

RS publiceras på SCB:s webbplats, dels på produktsidan, dels i Statistikdatabasen, se www.scb.se/oe0107. Utöver detta publiceras statistiknyheter och i vissa fall även artiklar.

Uppgifter från kommunernas och landstingens RS publiceras även i Kommun- och landstingsdatabasen [Kolada](#).

Vissa uppgifter från landstingens RS publiceras på Sveriges Kommuner och Landstings webbplats i publikationen [Statistik om hälso- och sjukvård samt regionalutveckling](#).

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

På uppdragsbasis kan mer detaljerad statistik än vad som publiceras på SCB:s webbplats tas fram. Enklare frågor om RS besvaras även per telefon eller e-post utan kostnad.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras i form av tabeller och text på SCB:s webbplats.

I Statistikdatabasen redovisas uppgifterna både avseende enskilda kommuner och landsting samt totalt för riket. I Statistikdatabasen redovisas även

statistiken i tidsserier. Några uppgifter gällande kommunalförbunden redovisas dock inte i Statistikdatabasen.

4.4 Dokumentation

Framställningen av statistiken beskrivs i *Framtagning av statistiken (SCBDOK)*. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i *Statistikens detaljerade innehåll (Metaplus)*. Båda dessa dokumentationer är tillgängliga på www.scb.se/oe0107.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Statistikens innehåll är stabilt, förändringar har dock skett i enkäterna. Större förändringar i kommunernas enkät skedde åren 1978, 1988, 1995, 1998, 2011 och 2013. Förändringen 1995 var omfattande då både en ny kontoplan (Kommun-Bas 95) togs fram, samt att en verksamhetsindelning infördes i enkäten.

Förändringar i skatteutjämningsystemet. Staten har förändrat statsbidragen till kommunerna vid ett flertal tillfällen. De specialdestinerade statsbidragen blev 1993 till stor del generella. Även kommunalskatteutbetalningarna påverkades. Från och med bidragsåret 1996 tillämpas ett nytt statsbidrags- och utjämningsystem för kommuner och landsting. Förutom inkomst- och kostnadsutjämnning ingår i systemet också ett generellt statsbidrag som betalas ut med ett enhetligt belopp per invånare. I det system som gäller från 2005 ingår ett nytt system för inkomstutjämnning, en reviderad kostnadsutjämnning samt nya inslag i form av strukturbidrag, införandebidrag och regleringspost.

Redovisning av pensionsskuld och semesterlöneskuld. Pensionsskulden har fram till 1997 beräknas inklusive eller exklusive pensionsskuld till lärare. 1998 infördes pensionsberäkningar enligt den blandade modellen vilket alla kommuner använder i RS. Pensionsskuld före 1998 redovisas under ansvarsförbindelserna.

Indelningsändringar på grund av delning av kommuner. År 1995 tillkom Lekebergs kommun och Bollebygds kommun. 1999 tillkom Nykvarns kommun samt 2003 då Knivsta kommun tillkom. År 2007 bytte Heby län, från Västmanlands län till Uppsala län.

Verksamhetsindelning. Kommunerna organiserar sig på olika sätt. Det är numera vanligt med barn- och ungdomsnämnd. Skolbarnsomsorgen integreras då naturligt under skolan och inte under verksamheten barnomsorg som SCB rekommenderar. Förskoleklass redovisas sedan 1999 under pedagogisk verksamhet.

Överföring från landsting till kommun. Viss verksamhet har överförts från landstingen till kommunerna, exempelvis omsorg om vissa funktionshindrade samt hemsjukvården.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Steg 1

God jämförbarhet föreligger mellan olika kommuner och olika landsting. Nyckeltalsredovisningen underlättar dessa jämförelser. Bl.a. presenteras dessa som kronor per invånare.

Steg 2

Jämförbarheten mellan kommuner kan påverkas av vilken schablon som använts för fördelningen av gemensamma kostnader, se avsnitt 2.2.3. *Mätning*. Även fördelningen av kostnader inom *Pedagogisk verksamhet* samt *Vård och omsorg* kan påverkas beroende av vilken schablon de använt.

Något som kan påverka jämförbarheten mellan kommunerna är också att den affärsmässiga verksamheten varierar mycket mellan enskilda kommuner. Vissa kommuner har bildat bolag för dessa verksamheter, exempelvis vattenförsörjning, vilket innebär att bolagen sköter transaktionerna direkt med invånarna och redovisas därför inte alls i RS. Medan andra kommuner väljer att driva affärsverksamheten i förvaltningsform, och då redovisas det i RS.

Även jämförbarheten mellan olika landsting kan påverkas beroende av vilken fördelningsnyckel de använt för att fördela ut intäkter och kostnader på verksamhetsnivå.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

I undersökningen *Kommunernas/landstingens finansiella tillgångar och skulder* (www.scb.se/oe0106) samlas uppgifter från kommunens och landstingens balansräkningar också in. Detta är en undersökning som görs varje kvartal. Ett stort antal av dessa variabler är desamma som samlas in i räkenskapssammandragen, en jämförelse dem emellan kan därför göras.

Redovisning av statsbidrag jämförs med motsvarande uppgifter från Ekonomistyrningsverket (ESV).

Tillsammans med de ekonomiska uppgifterna i RS är det vanligt att personal- och verksamhetsstatistik används.

5.4 Numerisk överensstämmelse

En brist i den numeriska överensstämmelsen kan vara att när vi samlar in uppgifterna lämnas i vissa fall uppgifter med decimaltal. När vi sedan laddar ner uppgifterna till databasen avrundas uppgifterna och decimalerna tas bort. Detta kan göra så att uppgifterna inte helt överensstämmer med de uppgifter som lämnats.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

Tabellerna som publiceras på SCB:s webbplats på riksnivå utgör officiell statistik. I Statistikdatabasen publiceras även uppgifter på kommun- och landstingsnivå, även dessa uppgifter utgör officiell statistik.

Däremot är inte Resultaträkningsprognosen att betrakta som officiell statistik.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

Samtliga uppgifter som ingår i räkenskapssammandraget är offentliga.

C Bevarande och gallring

Uppgifterna är inte arkiverade eller gallrade. Statistiken är korttidslagrad.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet gäller enligt lagen ([2001:99](#)) om den officiella statistiken och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken. Samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:26](#)) om uppgifter till statistik om kommunernas, landstingens samt kommunalförbundens årliga bokslut, Räkenskapssammandraget.

E EU-reglering och internationell rapportering

Någon direkt EU-reglering finns inte av RS, däremot används statistiken av Nationalräkenskaperna som i sin tur är EU-reglerat. Någon internationell rapportering görs dock inte av den här statistiken.

F Historik

Ekonomiska uppgifter om kommunernas ekonomi har samlats in sedan 1874 och publicering har skett under samma tidsperiod i Kommunernas finanser, Den offentliga sektorns finanser 1999-2000, Den offentliga sektorn 2001-2003, Landstingens bokslut 2007-2009 –verksamhetsindelad (Statistiskt meddelande), Kommunernas hushållning med resurser 2004 – 2009 (Statistiskt meddelande) och Kommunernas och landstingens verksamhetsindelade bokslut 2010-2011 (Statistiskt meddelande).

Före detta Landstingsförbundet samlade in landstingens räkenskapssammandrag under 35 år. När det gäller Steg 1 för landstingen så samlar Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) fortfarande in uppgifterna på uppdrag av SCB.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Monica Leonardsson
E-post	monica.leonardsson@scb.se
Telefon	010-479 62 81

Bilaga 1: Målvariabler

Nedan redovisas detaljerad information av de målvariabler som ingår i de olika delundersökningarna som ingår i RS.

Steg 1

Målvariablerna för kommunerna är ekonomiska variabler från boksluten, vilka i denna insamling är preliminära:

- *Resultaträkning*: Verksamhetens intäkter, Verksamhetens kostnader, Avskrivningar, Nettokostnader, Skatteintäkter, Generella bidrag/utjämnings, Finansiella poster, Extraordinära poster och Årets resultat.
- *Balansräkning*: Anläggningstillgångar (immateriella-, materiella- och finansiella), Bidrag till statlig infrastruktur, Omsättningstillgångar, Eget kapital, Avsättningar, Skulder (långfristiga och kortfristiga) och Pensionsförpliktelser.
- *Investeringsredovisning*: Investeringsutgifter och Investeringsinkomster.

Målvariablerna för landstingen är ekonomiska variabler från boksluten. Uppgifterna ska även redovisas för landstingskoncerner:

- *Resultaträkning*: Verksamhetens intäkter, Verksamhetens kostnader, Avskrivningar, Nettokostnader, Skatteintäkter, Generella bidrag/utjämnings, Finansiella poster, Extraordinära poster, Skattekostnader/bokslutsdispositioner och Årets resultat.
- *Balansräkning (inkl. ansvarsförbindelser)*: Anläggningstillgångar (immateriella-, materiella- och finansiella tillgångar), Bidrag till infrastruktur, Omsättningstillgångar (förråd/lager, kundfordringar, övriga kortfristiga fordringar, förutbetalda kostnader och upplupna intäkter, kortfristiga placeringar, kassa och bank), Eget kapital, Avsättningar, Skulder (kortfristiga och långfristiga skulder).
- *Investeringsredovisning*: IB anläggningstillgångar, Inköp, Försäljning, Reavinst/förlust, Avskrivningar, Nedskrivningar, Omklassificeringar, UB anläggningstillgångar. Investeringsutgifter i materiella och immateriella tillgångar. Samt investeringsutgifter totalt.

Steg 2

Målvariablerna för kommunerna är ekonomiska variabler från boksluten. När det gäller uppgifter från resultat- och balansräkning ska uppgifter både vad gäller kommunen och kommunkoncernen redovisas.

- *Resultaträkning (inkl. balanskravsresultat)*: Verksamhetens intäkter, Verksamhetens kostnader, Avskrivningar, Nettokostnader, Skatteintäkter, Generella bidrag/utjämnings, Finansiella poster, Extraordinära poster, Skattekostnader/bokslutsdispositioner och Årets resultat.
- *Balansräkning (inkl. borgensförbindelser och övriga ansvarsförbindelser)*: Anläggningstillgångar (immateriella-, materiella- och finansiella tillgångar), Bidrag till statlig infrastruktur, Omsättningstillgångar

(förråd/lager, kundfordringar, övriga kortfristiga fordringar, förutbetalda kostnader och upplupna intäkter, kortfristiga placeringar, kassa och bank), Eget kapital, Avsättningar, Skulder (kortfristiga och långfristiga skulder).

Dessutom ingår för kommunerna ett stort antal ekonomiska uppgifter uppdelade på verksamheter och kontonivå.

- *Verksamhetens intäkter och kostnader:* Här ska intäkt- och kostnadsvariabler specificeras uppdelat på kontonivå.
- *Skatteintäkter, utjämningsystem, generella bidrag och finansiella poster:* Variabler för skatteintäkter, avgifter och bidrag från utjämningsystem och generella bidrag förtrycks i kommunernas blankett. Variabler avseende de finansiella posterna specificeras på kontonivå.
- *Investeringsredovisning:* Här redovisas årets investeringsutgifter (dessa ska fördelas på verksamheter) och investeringsinkomster, samt variabler för inköp och försäljning av fastigheter.
- *Driftredovisning:* Redovisning av kommunernas löpande kostnader och intäkter. Det är den mest detaljerade avdelningen där verksamheterna redovisas med uppdelning på viktiga kostnads- och intäktsslag. Interna kostnader (t. ex. lokalkostnader, kapitalkostnader och gemensam verksamhet) och interna intäkter finns utfördelade på verksamheterna. För att kunna redovisa verksamhetens externa kostnader och intäkter görs det i slutet av driftredovisningen en justering för de interna posterna. Samt även för vissa icke verksamhetsfördelade poster
- *Motpartsredovisning:* Här ingår köp av huvudverksamhet, bidrag och transfereringar, samt specificeringar av vissa övriga externa intäkter. Köp av huvudverksamhet och bidrag och transfereringar redovisas med uppdelning på motpart (från vem som verksamhet köps respektive vem som får bidraget). Specificering av vissa intäkter görs på en grövre nivå än i driftredovisningen.
- *Pedagogisk verksamhet:* Avdelningen innehåller kostnads- och intäktuppgifter för olika skolformer. Intäkter och kostnader är länkade från driftredovisningen vilka sedan fördelas ut på exempelvis undervisning, skolmåltider och läromedel.
- *Äldre och personer med funktionsnedsättning:* Innehåller intäkt- och kostnadsuppgifter som fördelas ut på insatser till äldre och personer med funktionsnedsättning. Exempel på verksamheter som särredovisas är vård och omsorg till äldre i särskilt boende eller vård och omsorg till personer med funktionsnedsättning i särskilt boende.
- *Hälso- och sjukvård:* Uppgifter om kommunernas kostnader för hälso- och sjukvård är under utveckling. Det är svårt för kommunerna att lämna exakta uppgifter inom denna verksamhet eftersom hälso- och sjukvård oftast är integrerad med hemtjänstverksamheten. Statistiken tillhör inte Sveriges officiella statistik (SOS) och uppgifterna lämnas frivilligt av kommunerna.
- *Individ- och familjeomsorg:* Här redovisas intäkter och kostnader uppdelat på olika verksamheter inom vård och omsorg för vuxna

personer med missbruksproblem, barn och ungdomsvård samt övrig individ- och familjeomsorg.

Målvariablerna för landstingens del är följande:

- *Nettokostnader*: Redovisning av landstingens nettokostnader (både inkl. och exkl. läkemedel inom förmånen).
- *Driftredovisning*: Redovisning av landstingens löpande kostnader och intäkter. Verksamheterna redovisas med uppdelning på viktiga kostnads- och intäktsslag. Interna kostnader (t. ex. lokalkostnader, kapitalkostnader och gemensam verksamhet) och interna intäkter finns utfördelade på verksamheterna.
- *Kapitaltjänstkostnader*: Omfattar redovisning av kapitaltjänstkostnader, lokalhyror och hyresintäkter.
- *Investeringsredovisning*: Här redovisas årets investeringsutgifter och investeringinkomster. Verksamhetsindelningen är grövre än i driftredovisningen.
- *Specifisering av intäkter och kostnader*: Här redovisas exempelvis intäkter från patientavgifter, försäljning av verksamhet, försäljning av tjänster, erhållna bidrag. I specifikationen av kostnaderna redovisas exempelvis kostnader för personal, köp av verksamhet och övriga kostnader.
- *Motpartsredovisning*: Här redovisas försäljning och köp av verksamhet samt lämnande bidrag fördelat på olika motparter.
-

Målvariablerna för kommunalförbunden är följande:

- *Verksamhetsgrenar*: De ska anges vilken typ/typer av verksamhetsgren/verksamhetsgrenar som bedrivs.
- *Specifisering av intäkter från medlemmar*: Ersättning från medlemmar ska fördelas ut på verksamhetsgrenarna.
- *Driftredovisning*: Här redovisas exempelvis personalkostnader, materialkostnader, köp av tjänster och bidrag. Redovisning av driftintäkter avser intäkter både från medlemmar och icke medlemmar. Dessutom redovisas statsbidrag och övriga intäkter. Både driftkostnader och intäterna ska fördelas ut på verksamhetsgrenarna.
- *Investeringsredovisning*: Här redovisas investeringsutgifter och investeringsinkomster som fördelas på verksamhetsgrenarna.
- *Resultaträkning*: Här ingår rörelsens intäkter, kostnader, årets resultat etc.
- *Balansräkning*: Här redovisas anläggningstillgångar och omsättningstillgångar, eget kapital, avsättning samt skulder.

Resultaträkningsprognosen

Målvariablerna är ekonomiska variabler från kommunernas resultaträkning:

- Verksamhetens intäkter, Verksamhetens kostnader, Avskrivningar, Finansiella poster, Extraordinära poster och Årets resultat.